

ПРОГРАМА

за управление и развитие на Института по оптически материали и
технологии

„Акад. Йордан Малиновски“ при Българска академия на науките
за периода 2026 г. – 2030 г.

на проф. д-р Даниела Богданова Карашанова

за участие в процедура за избор на директор на ИОМТ-БАН,
обявена на 08.07.2026 г.

София, август 2026 г.

Съдържание

1. Въведение	3
2. Анализ на настоящото състояние.....	3
3. Стратегически цели	7
4. Управленска програма	8
4.1 Научна политика	8
4.2 Диверсифицирано финансиране и проектна активност.....	9
4.3 Човешки капитал, приемственост и образователна политика...	10
4.4 Научна инфраструктура и материална база	11
4.5 Международно и национално сътрудничество	12
4.6 Популяризиране и комуникация на научните резултати и дейността на ИОМТ	12
4.7 Организационно и административно управление	13
5. Заключение	13

1. Въведение

Като част от структурата на Българската академия на науките – водещият научен център в България, ИОМТ несъмнено има важно място в националната научна система и това го доказва с научната си продукция, качеството и актуалността на извършваните научни изследвания, развитието на научния и административен персонал и авторитета си на международната научна сцена.

Институтът е създаден през 2010 г. в резултат на обединението на двете самостоятелни научни звена на БАН: Централната лаборатория по фотопроекти (ЦЛАФОП) и Централната лаборатория по оптичен запис и обработка на информацията (ЦЛОЗОИ), след извършения международен одит и проведената в БАН структурна реформа. По този начин, по естествен път основните тематики на Централните лаборатории прерастват и се сливат в тематиката на новосъздадения институт, като в нея присъства и един много важен елемент – не директното копиране, а създаването на симбиоза между тях, като по този начин се въвежда интердисциплинарен подход и взаимно допълване при разработването на отделните проекти и задачи.

Основните цели на института, формулирани при създаването му, са актуални и днес:

- ✓ Изследване на фотоиндуцираните процеси в микро и нано-размерни слоеве и структури, разработване на високотехнологични материали, методи и технологии за оптични приложения и гъвкава прозрачна електроника, създаване на нови материали и регистриращи системи с приложение в екологията, биомедицинските изследвания, хранителната промишленост, неразрушаващия контрол и опазване на културното наследство;
- ✓ Обучение на висококвалифицирани кадри в тези области. Обучение на дипломанти, докторанти и специализанти;
- ✓ Провеждане на интердисциплинарни изследвания и съвместни разработки със специалисти от други изследователски звена;
- ✓ Реализация на научния продукт чрез иновационна дейност и трансфер на знания към индустрията.

2. Анализ на настоящото състояние

Научната дейност на ИОМТ е насочена от една страна към създаване на съвременни функционални оптични материали и системи и от друга - към развитието на модерни оптични методи за запис и оптична обработка на информацията, анализ и регистриране на свойствата на материалите и околната среда. Във връзка с това, структурата на ИОМТ в момента се състои от две основни научни направления: *Оптични материали* и *Оптична метрология и холография*, в които като подструктури са включени 4 лаборатории ("Оптични преобразователни елементи", "Композитни и наноструктурирани оптични материали", "Оптична метрология" и "Холография"). Развитието на тематиката и изпълнението на проектната дейност на института се

подкрепя непрекъснато и от Научно-технически отдел, където са обединени 3 лаборатории с аналитична и фотолитографска апаратура („Електронна микроскопия“, „Рентгенов анализ“ и „Фотолитография“) и конструкторско бюро.

Благодарение на изпълнението на поредица от научни, както и инфраструктурни проекти, финансирани от национални и европейски програми, материалната база в института е модерна и отговаря на изискванията за високо качество на извършваните научни изследвания и анализи. С привлечени средства на стойност 4.6 млн лева по проект, финансиран от ОП „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика, през 2014 г. започва процес на обновяване на материалната база като са изградени 8 модерни лаборатории, а някои от съществуващите са дооборудвани и усъвременени. През 2025 г., в резултат на изпълнение на проект по ПВУ в БАН, в ИОМТ са ремонтирани още 2 лаборатории, 1 складово помещение, 3 кабинета и е подобрена работната среда в част от института на стойност от почти 155 хиляди евро.

В това отношение ключово е участието на ИОМТ като партньор в проект BG05M2OP001-1.001-0008 „Национален център по мехатроника и чисти технологии“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР), финансиран с малко над 760 хил. евро и който от 2025 г. е във втори етап на изпълнение с бюджет за ИОМТ от малко над 340 хил. евро за следващите 4 години, осигурен от Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация (ПНИИДИТ). ИОМТ е партньор и в два проекта от Националната пътна карта за научна инфраструктура (2021–2027 г.): Национален център по биомедицинска фотоника с финансиране от 69 305 евро и Разпределена изследователска инфраструктура (ИНФРАМАТ) с постъпили целево средства за закупуване на специализирано оборудване на стойност малко под 250 хил. евро и по която институтът периодично получава финансиране за поддръжка и ремонт на наличното оборудване в лабораториите към националната пътна карта за научна инфраструктура.

Традиционно служители на ИОМТ участват в конкурсите на Фонд „Научни изследвания“. В резултат само в момента се изпълняват 11 текущи проекта, 6 са за финансиране на фундаментални научни изследвания, един от които се ръководи от млад учен, а 1 е по процедурата „Многостранен конкурс за научно и технологично сътрудничество в Дунавския регион – 2024“. Действащи са и 4 проекта, свързани с COST акции, съ-финансирани от ФНИ. Изпълняват се и 3 проекта по междуакадемични сътрудничества, споразумения и грантови схеми на БАН и един проект, финансиран от Изследователския институт по електроника и телекомуникации (Electronics and Telecommunications Research Institute, ETRI, Южна Корея).

През 2024 г. успешно приключи 5-годишен проект за научни изследвания, финансиран по европейската РП Хоризонт 2020 с бюджет за ИОМТ от почти 408 хил. евро. В периода от 2020 г. до 2026 г. беше изпълнен успешно и проект по програма Maria Skłodowska-Curie Actions - Innovative Initial Training Networks (ITNs), финансиран също от РП Хоризонт 2020, за съвместно обучение на докторанти, с бюджет на стойност почти 360 хил. евро, по който проект ИОМТ беше „home“ institution на 2 докторанти и „host“

institution на още двама. Трима от докторантите вече успешно са защитили дисертациите си, а двама от тях са получили степени от тип „joint-degree PhD“.

Към момента численият състав на ИОМТ включва 93 служители, 40 от които заемат академични длъжности. Големият дял на неакадемичен персонал се дължи на факта, че в института традиционно се работи с богата научна апаратура, включително и с уникални прибори, за чието създаване и поддържане трябва да има съответен капацитет. Институтът е оборудван с действащи механична и електронна работилници, част от конструкторското бюро, което е голямо предимство при изпълнението на задачи и проекти в сферата на материалознанието и създаването на нови технологични решения. Разпределението по заети академични длъжности е следното: 6 професори, 14 доценти, 14 главни асистенти и 6 асистенти. Това показва наличие на потенциал за кариерно развитие и вероятност за преминаване на голяма част от академичния състав на по-висока академична позиция, но разкрива и съществуващ дисбаланс, а именно сравнително малък брой асистенти. Последният е резултат от натрупани демографски и социални проблеми и е свързан с недоброто финансиране на науката в България в продължение на дълги години, както и целенасочените атаки през годините на някои представители на властта към Българска академия на науките и въобще към науката в страната. Въпреки, че България е пълноправен член на Европейския съюз от 2007 г., все още е много под стратегическата цел от 3% за финансиране на научните изследвания в ЕС с инвестиция от едва 0.8% от БВП на страната. По отношение на заплащането в академичните среди, както и при определянето на стипендиите за докторанти също има значително изоставане от Европейските норми, което води до липса на мотивация сред голяма част от младите специалисти с висше образование за продължаване на обучението си и стартиране на академична кариера.

На фона на тези особености в кадровия баланс на ИОМТ, публикационната активност е значителна. В последните четири години броят на излезлите от печат научни статии се запазва относително постоянен, като за 2022 г. той е 78, което е почти по две излезли публикации за годината на служител, заемащ академична длъжност. За 2023 г. броят публикации се запазва на 78, за 2024 г. – 79, и само през 2025 г. се наблюдава лек спад до 67. Положителен резултат е, че по-голямата част от всичките публикации (около 62%) е в списания от първите два квантили Q1 и Q2. Друга благоприятна тенденция е свързана с наблюдаването на трайно нарастване за последните 4 години на броя на независимите цитати върху публикациите на ИОМТ от предходните години. През 2022 г. този брой е 879, през 2023 г. - 923, или ръст от 5%, през 2024 г. – 983 или ръст от 7% и през 2025 г. – 1151, което съответства на 17% увеличение спрямо предишната година. Около 88% от цитатите са отразени в двете световни бази данни Scopus и Web of Science, което е атестат за видимостта и значимостта на публикуваната научна продукция на института. Благодарение на колегиалната и гравивна атмосфера в института, приемствеността между учените, младите колеги усвояват ценни знания и умения и израстват в кариерното си развитие. Те са били ръководители на множество научни проекти към ФНИ и ННП „Млади учени и постдокторанти“. Като свидетелство на техните научни успехи са високоценени награди, които млади учени от ИОМТ са завоювали - само в последните четири години между тях е наградата на БАН за най-

млади учени „Иван Евстратиев Гешов“, наградата на БАН за млади учени „Професор Марин Дринов“, Национална награда за наука „Питагор“, категория „Млад учен“, както и отличия за две дами с национални стипендии в програмата на Лореал и Юнеско „За жените в науката“.

В областта на международното сътрудничество, ИОМТ поддържа дългогодишни връзки с традиционни партньорски научни организации, като в някои от случаите вече се наблюдава приемственост и смяна на поколенията учени. В същото време колегите изграждат и нови сътрудничества, с помощта на които се увеличават изпълняваните съвместни проекти, включително и такива по междуакадемичните споразумения за сътрудничество на БАН. В момента активни за изпълнение са 4 такива сътрудничества.

На фона на добрите фундаментални научни резултати, както и обещаващите приложни постижения, резултат от дейностите в ИОМТ, приложната и внедрителска дейност изостава. През последните 4 години са регистрирани един полезен модел и едно изобретение и то през 2022 г. Взаимодействието с бизнеса е съсредоточено предимно в извършване на анализи по заявка и при нужда – представяне на експертно мнение по различни въпроси, от областта на компетентност на служителите. Необходимо е да не се пренебрегва връзката с бизнеса и да се търсят начини за повишаване на видимостта и трансфера на приложните резултати.

Част от дейността на ИОМТ е насочена към разпространение на натрупаните знания в областта на оптичните материали и технологии, фотониката, оптоелектрониката, сензориката, новите енергийни източници, структурните изследвания и др. От години ученици от столични училища и висши учебни заведения използват материалната база и експертизата в института за повишаване на знанията и уменията си чрез провеждане на стажове, изработване на дипломни работи и работа по проекти. Институтът участва и в редица мероприятия за популяризиране на науката сред българското общество, включително и бизнес средите.

Следвайки SWOT анализа, основни силни и слаби страни, както и потенциални проблеми и рисковете, стоящи пред института може да бъдат резюмирани в таблицата.

Силни страни	Слаби страни
- Високо квалифициран научен състав - Високи научни резултати в областта на оптичните материали и технологии - Добра публикационна активност в списания в първите два квантила - Добра проектна активност - Значим кадрови потенциал - Модерна научна инфраструктура	- Недостатъчна реализация на приложни резултати - Не голям брой привлечени докторанти в едната от докторските програми - Малък дял на асистентите спрямо всички заемани академични длъжности - Неравномерно разпределение на административните задължения - Недостатъчно средства за поддръжка на инфраструктурата - Недостатъчни средства за надграждане и модернизиране на апаратурата

Възможности	Заплахи
- Участие в европейски мрежи, инициативи и програми - Привличане на изградени учени - Специализации в чужбина на докторанти и постдокторанти - Ефективно използване на дигиталните технологии - Усъвършенстване на ИИ	- Недостатъчно финансиране на научните изследвания - Прехвърляне на кадри към сектори с по-атрактивно заплащане - Липса на интерес към приложните разработки в ИОМТ - Преодоверяване и лошо управление на ИИ

В заключение, трябва да отбележа, че в сегашния си състав по отношение на числеността, ИОМТ може би вече е постигнал етап, в който количественото нарастване на публикациите не трябва да бъде основния критерий за развитие. Данните за периода 2022 г – 2025 г. показват стабилизирана публикационна продукция от приблизително 80 статии годишно, устойчив дял от 62% на публикациите списания с квартали Q1 и Q2 и очертаваща се тенденция за последователно нарастване на цитируемостта. Следващият етап в развитието на института трябва да бъде насочен към увеличаване на научното въздействие, приложната стойност и международната разпознаваемост на резултатите – чрез повече публикации в по-високорейтингови научни списания, засилване на дейността по защита на интелектуалната собственост и участие в международни консорциуми, позволяващи получаване на европейско проектно финансиране.

3. Стратегически цели

Въз основа на актуалното състояние в ИОМТ и направения анализ се очертават някои цели, които трябва да бъдат следвани и изпълнявани през годините на предстоящия мандат за да се запази позицията на института като водещ изследователски център в областта на оптичните материали и технологии в България:

- Повишаване на научната продуктивност и качеството на научните резултати и при необходимост развитие на нови, перспективни научни направления.
- Продължаване и задълбочаване на проектното финансиране и насочване на усилията към участие в международни мрежи и европейски инициативи.
- Привличане на докторанти и млади учени и стимулиране на кариерното израстване на кадрите в ИОМТ.
- Продължаване на тенденцията за изграждане на модерна научна инфраструктура с добра комуникационна и информационна обезпеченост.
- Популяризиране на научните дейности на ИОМТ и организиране на семинари, лекции и обучения, насочени към обществото.
- Засилване на интереса към приложните и иновативни резултати от изследователската дейност в ИОМТ и ефективно взаимодействие с индустрията и заинтересовани страни.
- Подобряване на вътрешната организация и административната ефективност.
- Устойчиво финансово развитие на института и ефективно управление на бюджета.

4. Управленска програма

4.1 Научна политика

Като част от българското и европейско научно пространство, развитието на научната политика на ИОМТ е подчинена и следва националните и европейски стратегически документи и приоритети. За периода на мандата, Националната стратегия за развитие на научните изследвания (2017–2030 г.) навлиза в своя трети, финален етап - етап на научни изследвания на световно ниво (2026–2030 г.). Стратегията за развитие на БАН, както и Стратегията за научно развитие на ИОМТ, обхващащи периода 2018–2030 г. ще навлязат също в своите заключителни етапи. През първите две години – 2026 г. и 2027 г., ще бъде активна за кандидатстване и последната работна програма за финансиране на научни и приложни изследвания от рамковата програма на Европейския съюз – Хоризонт Европа (2021–2027 г.), както и Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация (ПНИИДИТ, 2021–2027 г.). По всичко изглежда, че се оформя един четиригодишен период, през който изискванията към качеството на научните резултати ще бъдат безкомпромисни, с оглед осигуряването на отлична наука (excellent science) и конкурентноспособност на европейското икономическо и технологично пространство, както и съществени постижения в сферата на иновациите, дигитализацията и обществените предизвикателства, свързани със здравеопазване, образование, борба с климатичните промени, зелен и цифров преход. Стъпвайки на опита и съществуващите в ИОМТ научни направления и тематики, както и съобразявайки се с основните приоритетни направления, дефинирани в Националната стратегия, усилията ми ще бъдат насочени към продължаване на фундаменталните, насочените фундаментални и приложни изследвания с висок потенциал и прилагане на интердисциплинарни подходи. Развиваните теми и изпълняваните в момента задачи биха могли да се причислят към направленията на Националната стратегия по следния начин:

- **Материалознание, нано и квантови технологии.**

В това направление попадат разработваните в ИОМТ нови материали и системи за приложение във фотониката, сензориката, плазмониката, нелинейната оптика. Създават се богат набор от двумерни (2D) материали и хибридни системи на тяхна основа, материали с възможност за контролиране на флуоресценцията, сензорни слоеве, наноструктурирани тънки филми и многослойни покрития, както и такива за изработване на дифракционни и ултратънки оптични елементи. Изследва се молекулната структура и свойствата на единични молекули и надмолекулни агрегати с методите на изчислителната химия. Квантово-химични методи са приложени за изясняване на механизмите на образуване и свойствата на супрамолекулни структури.

- **Информационни и комуникационни технологии.**

Тук биха могли да се включат развиваните методи и алгоритми за обработка и подобрене на цифрови изображения, изследване на фоточувствителни и фотоанизотропни материали, холографска интерферометрия и оптична метрология, запис на информация и контрол на околната среда чрез проследяване на някои нейни параметри с динамичен спекъл анализ. Проведени са експерименти в областта на безразрушителния контрол на обекти чрез лазерна спекъл фотометрия за разпознаване на скрити дефекти с висока чувствителност. Реализирани са цифрово-виртуални

оптични системи (квантова леща) за работа с три дължини на вълната и три фокални равнини, позволяващи визуализация в реално време с 4K разделителна способност.

- **Подобряване на качеството на живот** – храни, здраве, биоразнообразие, опазване на околната среда, градска среда и транспорт и др.; **Опазване на околната среда. Екологичен мониторинг.**

Важни за темата на това направление са създаваните в института биосензори с висока чувствителност на базата на повърностен плазмонен резонанс за медицинска диагностика, позволяващи разграничаване на сигналите от взаимодействие лекарство–клетка, оценка на промените в цитотоксичността и анализ на инхибиторния ефект на фармацевтични агенти, както и детекция на мономолекулни слоеве. Разработването на тънкослойни системи с оптичен отклик за проследяване на вредни за човешкото здраве компоненти в околната среда, за сензорни и фотокаталитични приложения. Анализ на изображения от оптична кохерентна томография (ОКТ) с цел изследване на тъкани и многослойни биологични структури.

- **Мехатроника и чисти технологии.**

Към това направление може да се причисли конструираната, изработена и калибрирана приставка, позволяваща осветяване с УВ светлина по време на измерване на сензорните свойства на тънки слоеве от ZnO при излагане на въздействие на пари на летливи вещества с помощта на кварцова микровезна (QCM), а също отложени съполимерни тънки филми с потенциал за приложения в сензориката импедансометрични сензори на био- и физикохимични величини.

- **Културно-историческо наследство**, национална идентичност и развитие на културата на обществото.

В тази област ИОМТ има сериозен опит с изпълнението на съвместни проекти с общини и музеи и пресъздаването на исторически артефакти с помощта на холографски запис.

По отношение на качеството и видимостта на научните резултати, ще подкрепям публикуването в списания с високо въздействие и квартил Q1/Q2 и в рецензирани списания с отворен достъп, както и участие в престижни национални и международни научни мероприятия.

Смятам, че институтският Колоквиум има много важна роля в научната дейност на ИОМТ и ще поощрявам всички колеги, особено младите, наред с традиционната отчетна годишна сесия на вътрешните за института задачи, да използват винаги тази възможност за споделяне и обсъждане на идеи, резултати и знание.

4.2. Диверсифицирано финансиране и проектна активност

Бюджетът на ИОМТ, като самостоятелно звено в рамките на БАН се състои от две части – бюджетна субсидия, постъпваща от бюджетта на БАН и собствени приходи. Бюджетната субсидия се формира от 3 компоненти, като първата, K1 е съобразена с числеността на персонала и разпределението му по заети длъжности, втората, K2, зависи изцяло от количеството и качеството на научната продукция (брой публикации по квартили на списанията, цитати и осигурени приходи за предходните 2 години), а третата, K3 е за покриване на режимните разходи на института и е 50% от стойността на

тези разходи за предишната година. Оттук вече се вижда колко е необходима втората част на бюджета – собствените приходи, които могат да покриват всички разходи, извън бюджетната субсидия. Те се осигуряват чрез отчисления от финансирани проекти, извършени услуги и експертизи, целево финансиране от страна на индустрията на приложни разработки и др.

ИОМТ притежава богат опит, а и експертен капацитет за подготовката и изпълнението както на национални, така и на проекти с европейско и международно финансиране. Смятам, че те трябва да бъдат използвани, за да се продължи и дори да се увеличи привлеченото външно финансиране чрез участие в национални, европейски и международни програми и инициативи. Важно е включването на членове на колектива в различни COST акции, консорциуми и мрежи, които в последствие да доведат до генериране на проекти, финансирани от 9РП Хоризонт Европа, програмите Мария Кюри, Еразъм+ и др. В тази връзка ще действам в посока на ефективна административна подкрепа при изпълнението на проектите.

Проектните бюджети, както и приходите от анализи, след отчисленията за базовата организация се управляват от ръководителите по ясни и регламентирани правила и част от тях се използва за допълнително стимулиране на колективите според постигнатите резултати, което е важен стимул за участниците в работните колективи и ще продължи и в бъдеще.

4.3. Човешки капитал, приемственост и образователна политика

За запазването на ИОМТ като важен център на знанието и развитието на оптичните материали и технологии, заедно с добрата материална база, от значение е високото ниво на образование и компетентност на личния състав, както и ефективното професионално взаимодействие между служителите на различни нива и длъжности и възрастови групи. Ето защо от изключителна важност е да бъдат продължени и интензифицирани усилията за намиране на млади, амбициозни и мотивирани кадри, които да провеждат обучението си в ОНС доктор в някоя от трите докторски програми, за които институтът има акредитация и потенциал за възпроизвеждане на своя състав и които да продължат след това кариерното си развитие в института. В ИОМТ има изградена вече практика, при наличие на финансови средства да се наемат на работа студенти, които понякога участват в изпълнението на задачи по научни проекти, изработване на дипломни работи и която практика показва добри резултати, но е и удачен механизъм за попълване на докторантските позиции.

Към момента ИОМТ е от средните по големина звена на БАН по отношение на числеността на своя персонал. Това донякъде осигурява гъвкавост при управлението на наличния състав, но създава и някои проблеми и рискове. Много по-малка е конкуренцията при осигуряването на кадри с достатъчно експертизъм за заемане на задължителните за едно независимо научно звено длъжности като зам.-директор, научен секретар, председател на Научния съвет, председател на Общото събрание на учените, както и ръководители на научните направления и лаборатории. Освен това все по-нарастващото количество документация и необходими административни действия, вкл. и по Закона за обществените поръчки се разпределя на по-малък брой служители, като

понякога причинява тяхното претоварване. Затова ще подкрепям и ще търся финансов ресурс да продължа въведеното в ИОМТ допълнително стимулиране за ангажираност и извършване на допълнителни административни дейности.

В ИОМТ са въведени и механизми за допълнително материално стимулиране на базата на постигнатите наукометрични показатели - брой статии в списания с висок импакт-фактор и висок квартил на списанието, както и цитати, проекти с привлечени средства, а не на последно място – брой обучавани докторанти и дипломанти, като средствата се осигуряват с част от компонента К2. В по-дългосрочен план това е допълнителна сума към месечното възнаграждение, определена по утвърдена от НС методика на основата на резултатите от последната проведена атестация. Еднократно материално стимулиране в края на годината се осигурява и чрез т. нар. „пряк личен принос към бюджета на ИОМТ“, утвърден също с решение на НС, който се основава отново на постигнати наукометрични показатели за последните две години. Целта ми ще бъде да продължа тази добра практика и в следващия мандат и да търся финансов ресурс за продължаване стимулирането на научната продуктивност.

4.4. Научна инфраструктура и материална база

По отношение на наличната научна и аналитична апаратура ИОМТ е на добро ниво, благодарение на изпълняваните инфраструктурни проекти, какъвто е ИНФРАМАТ, проектите към ФНИ, Европейско финансиране и участието му като партньор в Националния център за върхови постижения „Мехатроника и чисти технологии“, както и в Националния център по биомедицинска биофотоника. Закупената апаратура спомага за развитието на института в тематично отношение и утвърждаването му като научно звено с доказана експертиза в областта оптичните материали и технологии. Част от наличната апаратура служи активно не само на колегите от ИОМТ, но и на всички желаещи външни ползватели, като за това е изработен строг регламент. След дълги години на липса на средства за закупуване на каквато и да било съвременна апаратура, ситуацията в България се промени и вече сме убедени в безспорното предимство на това, институтът да разполага с модерни инсталации и апарати. Смятам, че с колегите ще продължим да полагаме усилия за надграждането, разумната експлоатация, добрата поддръжка и обновяването на инфраструктурните единици, както и за разширяването на мрежата от потребители, особено сред индустриалните представители.

Много съществен елемент от инфраструктурата е наличното информационно и комуникационно обслужване, което тази година беше усъвременено със средства по ПВУ и ИОМТ е част от високоскоростното трасе за пренос на данни и свързаност, изградено в кампусите на БАН.

Сградата на ИОМТ е санирана и частично ремонтирана по предишен проект, а тази година е подобрена работната среда в 2 изцяло обновени лаборатории, 3 кабинета и прилежащи пространства. За съжаление все още остава нерешен въпросът с хидро- и термоизолацията на подземните помещения, където са разположени оптичните и холографски лаборатории, както и с външната канализация, която при много интензивни

валежи не успява да поеме падналото количество вода и причинява наводнение в тези лаборатории. За съществуващите проблеми със сградата предишното ръководство на института е сигнализирано многократно, но без явен резултат, така че ще продължи да търси конструктивно решение с ръководството на БАН.

4.5. Международно и национално сътрудничество

ИОМТ цени високо сътрудничеството си с различни научни институции, университети и висши училища, както на национално, така и на международно ниво. Тези връзки са изключително важни при изпълнението на общи научни и научно-образователни проекти, обмяната на опит и идеи и осигуряването на интердисциплинарност при подхода и решаването на научни проблеми и посрещането на различни предизвикателства. Те са ценни и за обучение на стажанти, докторанти и постдокторанти, както и за повишаването на квалификацията на персонала чрез обмяна на кадри и реализиране на различни по продължителност мисии. Установените сътрудничества са ключови и при осъществяването на съвместни изследвания по двустранни спогодби, участие в международни конференции, изготвяне на съвместни публикации, участие в научни мрежи и инициативи и подготовка на международни проекти.

4.6. Популяризиране и комуникация на научните резултати и дейността на ИОМТ

В днешния все по-дигитализиращ се свят най-бързото разпространение на данни за един обект е интернет пространството. ИОМТ има създадена интернет страница с данни за неговата структура, мисия, постижения, конкурси, нормативни документи и събития. Добра практика, която ще бъде продължена, е създаването на интернет страница за всеки изпълняван в института проект, където да се публикува своевременно постигнатото в хода на изследванията. Това осигурява видимост на научните резултати и прозрачност на процедурите по финансиране на научните изследвания. Сайтът ще бъде усъвременен по образец, изготвен от БАН-А, като ще бъде обновен и унифициран неговия дизайн. Освен това представянето на важни резултати, получени в института се предават чрез всички възможни канали – от участията в научни конференции и семинари до публични и образователни лекции за обществеността. ИОМТ има и официална Фейсбук страница, която също ще се използва като активен комуникационен канал, по който важна информация от живота в института да достига до широк кръг потребители.

Ще продължи да работя за провеждането на инициативи като ежегодния Пролетен семинар за докторанти и млади учени „Интердисциплинарна химия“, научни форуми, партньорски срещи по проекти, дни на отворените врати и работата с ученици и студенти.

Като институт, извършващ не само фундаментални, но и насочени фундаментални изследвания, ИОМТ винаги е бил отворен за диалог с представителите на бизнес средите в България и обсъждане на проблеми от компетентността на учените му. Институтът редовно представя свои разработки и приложни постижения по време на организирани срещи и събития с такава цел, каквато е инициативата на БАН „Наука за

бизнес“. ИОМТ предоставя при необходимост аналитични и експертни услуги на различни държавни и частни институции.

4.7. Организационно и административно управление

Управлението на ИОМТ ще се подчинява на основните законови норми и етични принципи, в дух на колегиалност, прозрачност, честност и недискриминация. Решенията ще бъдат взимани с помощта на съответните органи в института като Научен съвет, Общо събрание на учените и Директорски съвет, финансов мениджмънт, административно-стопански отдел, в зависимост от това, от какъв характер и в чия компетентност са въпросите. Структурата на ръководството ще запазя в сегашния ѝ вид до директор, зам.-директор, научен секретар и пом.-директор по административно-стопанската дейност. Намирам обаче за целесъобразно към ключовите длъжности, като тази на научния секретар и председателя на НС, да определя по един колега от представителите на главните асистенти, които да са в помощ при дейността им, но по този начин да навлязат постепенно в особеностите на съответните дейности и да са подготвени евентуално за в бъдеще да се заемат самите те.

Ще се постарая да въведа в по-голяма степен дигитализация на административните процеси и оптимизиране на вътрешните процедури, с което да бъде улеснено тяхното изпълнение. Ще изисквам от колегите да запазят своето сериозно и професионално отношение към основните дейности и задължения, както и да споделят повече някои допълнителни и административни отговорности.

5. Заключение.

Доброто предходно управление е вече една предпоставка за успех, но е и огромна отговорност. Представената програма има за цел да допринесе за запазването на високото ниво на научните изследвания в ИОМТ, добрата материална база, опита и желанието на висококвалифицираните ни специалисти да постигат високи научни резултати, да обучават и предават своите ценни знания и опит на младата генерация изследователи. Тя стартира от постигнатото до момента и следва принципите на приемственост и последователно развитие, като същевременно отчита необходимостта от адекватен отговор на динамично променящата се научна и обществена среда. Предвидените мерки са насочени към развитие и укрепване на научния капацитет, обновяване и ефективно използване на научната инфраструктура, разширяване на проектното и международното участие и утвърждаване на ИОМТ като разпознаваем научен партньор, както и към изграждане на устойчива работна среда, която насърчава професионалното развитие, инициативността и мотивацията на служителите.